

İHALELERE KATILMAKTAN YASAKLANMA KARARI NEDENİYLE UĞRANILAN ZARARLARIN TAZMİNİ

T.C.

DANIŞTAY

13. DAİRE

14. 2015/4836

15. 2015/4206

16. 30.11.2015

ÖZET : Zarara neden olan işlemin iptali için ayrı dava açıldığı durumlarda bu davanın kesinleşmesi üzerine 60 gün içerisinde tam yargı davasının açılması gerekir.

İstemin Özeti : Ankara 4. İdare Mahkemesi'nin 27.05.2015 tarih ve E:2014/408, K:2015/776 sayılı kararının; tam yargı davasında dava açma süresinin 1 yıl olduğu, karar düzeltme talebinin reddine ilişkin kararın henüz kendilerine tebliğ edilmediği, anılan kararın öğrenildiği tarihten itibaren 60 gün içerisinde davanın açıldığı ileri sürülerek bozulması istenilmektedir.

Savunmaların Özeti : Temyiz isteminin reddi ile usul ve yasaya uygun olan İdare Mahkemesi kararının onanması gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hâkimi Düşüncesi : Temyiz isteminin reddi ile Mahkeme kararının onanması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onüçüncü Dairesi'nce, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra, dosya tekemmül ettiğinden yürütmenin durdurulması istemi hakkında ayrıca bir karar verilmeksizin işin gereği görüşüldü:

KARAR : Dava; 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu uyarınca 1 yıl süre ile ihalelere katılmaktan yasaklanan davacı şirket tarafından, anılan yasaklama kararının iptaline karar verildiğinden bahisle söz konusu yasaklama kararı nedeniyle uğranıldığı ileri sürülen 185.976.-TL maddi ve 50.000.-TL manevi zararın ticari faiziyle birlikte tazmini istemiyle açılmış; İdare Mahkemesi'nce; davacı şirket hakkında uygulanan yasaklama kararının iptali istemiyle açılan davada, dava konusu işlemin iptali yolundaki Ankara 10. İdare Mahkemesi'nin 13.11.2008 tarih ve E:2008/1500, K:2008/2221 sayılı kararının Danıştay Onüçüncü Dairesi'nin 07.03.2011 tarih ve E:2009/1536, K:2012/911 sayılı kararı ile onandığı; kararın düzeltilmesi isteminin ise Danıştay Onüçüncü Dairesi'nin 17.09.2013 tarih ve E:2011/3013, K:2013/2231 sayılı kararı ile reddedilerek 21.10.2013 tarihinde davacıya tebliğ edildiği; 26.02.2014 tarihinde bakılan davanın açıldığı; uyuşmazlığa konu olayda, davacı şirketin 1 yıl süre ile ihalelere katılmaktan yasaklanmasına ilişkin işlemin iptali istemiyle açılan davada, dava konusu işlemin iptaline karar verildiği ve bu kararın onanarak kesinleştiği; idari işlemlerden kaynaklanan tam yargı davasının açılmasına ilişkin usulün düzenlendiği 2577 sayılı Kanun'un 12. maddesinde zarara neden olan işlemin iptali için ayrı dava açıldığı durumlarda bu davanın kesinleşmesi üzerine 60 gün içerisinde tam yargı davasının açılmasının öngörüldüğü; davacı tarafından anılan yasaklama işlemi nedeniyle uğradığını ileri sürülen zararın tazmini istemiyle açılacak davanın 2577

sayılı Kanun'un 12. maddesi uyarınca iptal davası üzerine açılacak tam yargı davası mahiyetinde olduğu; anılan Kanun maddesi uyarınca davacı Şirket hakkında uygulanan yasaklama kararının iptaline ilişkin mahkeme kararının 21.10.2013 tarihinde kesinleşmesi üzerine yasal sũresi iÇerisinde en son 20.12.2013 tarihine kadar tam yargı davası aÇılması gerekirken, bu sũre geŐtikten sonra 26.02.2014 tarihinde aÇılan davanın esasının incelenmesine olanak bulunmadıŐı gerekŐesiyle davanın sũre aŐımı yŕnũnden reddine karar verilmiŐ, bu karar davacı tarafından temyiz edilmiŐtir.

SONUŐ : Davanın yukarıda ŕzetlenen gerekŐeyle sũre aŐımı yŕnũnden reddi yolundaki temyize konu Ankara 4. İdare Mahkemesi'nin 27.05.2015 tarih ve E:2014/408, K:2015/776 sayılı kararında, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulũ Kanunu'nun 49. maddesinin 1. fıkrasında sayılan bozma nedenlerinden hiŐbirisi bulunmadıŐından, temyiz istemi yerinde gŕrŕlmeyerek anılan Mahkeme kararının ONANMASINA; dosyanın anılan Mahkeme'ye gŕnderilmesine, temyiz giderlerinin istemde bulunan ũzerinde bırakılmasına, posta giderleri avansından artan tutarın davacıya iadesine, kullanılmayan 45,60-TL yŕrŕtmeyi durdurma harcının istemi hâlinde davacıya iadesine, 2577 sayılı Kanun'un 20/A maddesinin ikinci fıkrasının (i) bendi uyarınca kesin olarak (karar dũzeltme yolu kapalı olmak ũzere), 30.11.2015 tarihinde oybirliŐiyle karar verildi.

İdarenin Kamu Hizmeti Yŕrŕtŕrken Meydana Gelen Zararlarda Yargı Yeri

davada idari yargı mercilerinin mi yoksa adli yargının mı gŕrevli olduŐu noktasında toplanmaktadır.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun (İYUK) “İdari Dava Türleri ve İdari Yargı Yetkisinin Sınırı” başlıklı 2. maddesinde idari dava türleri sayılmıştır.

Bu hükme göre, idari davalar; idari işlemler hakkında açılan iptal davaları, idari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları ve kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalardır.

Gerçekten, idari eylem ve işlemlerden dolayı zarar gören kişiler tarafından açılacak “tam yargı” davaları idari yargı yerinde görülür ve çözümlenir.

İdari eylem, kamu idare ve kurumlarının kamu görevine ilişkin, idare hukuku kural ve gereklerine göre yaptığı olumlu veya olumsuz davranış ve fiillerden ibarettir.

İdari işlem ise, idari kanunlara dayanılarak yapılan muamelelerdir.

İdarenin eylem ve işlemleri, onun kamu hukuku alanındaki kamu gücüne (kamu otoritesini) kullanarak, idare hukuku kural ve gerekleri uyarınca yaptığı faaliyetlerin, hukuki ve maddi hayattaki görünümüdür.

Kamu tüzel kişilerinin, kamu hizmetlerine ilişkin olmakla beraber özel hukuk kuralları altında, özel hukuk tüzel kişisi

gibi yaptığı eylem ve işlemler ise özel hukuk alanına ilişkin olduğundan, bunlar idari eylem ve işlem olarak nitelendirilemezler.

Kamu idare ve kurumlarının, kamu otoritesinin (egemenlik hakkının) bir temsilcisi olarak yaptığı faaliyetlerinde veya ondan doğan eylemlerinde hizmet unsuru söz konusu olduğu halde, özel hukuk tüzel kişisi olarak yürütülen faaliyetler sırasında meydana gelen zararlardan ötürü ilgili kamu tüzel kişisinin sorumluluğunun özel hukuk hükümleri ve ilkeleri uyarınca belirlenmesi gerekir.

İdarenin yürütmekle yükümlü bulunduğu kamu hizmetine ilişkin olarak uygulamaya koyduğu plan ve projeye göre tesislerin kurulması, işletilmesi ve bakımı sırasında kişilere verdiği zararların tazmini istemiyle açılacak davaların çözüm ve görümü, idari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları ihlal edilenler tarafından açılacak tam yargı davaları kapsamında yargısal denetim yapan idari yargı yerine; idarece herhangi bir hakka haksız müdahalede bulunulduğu, plan ve projeye aykırı iş görüldüğü iddiasıyla açılacak zararın tazmini davalarının haksız fiillere ilişkin özel hukuk hükümlerine göre çözümü ise adli yargı yerine ait olacaktır.(Yargıtay HGK 02.02.2011 gün 2010/7-673 E., 2011/2 K.; 04.05.2011 gün 2011/3-227 E., 2011/285 K. ve 05/03/2014 gün 2013/4-415 E., 2014/199 K. sayılı ilamı)